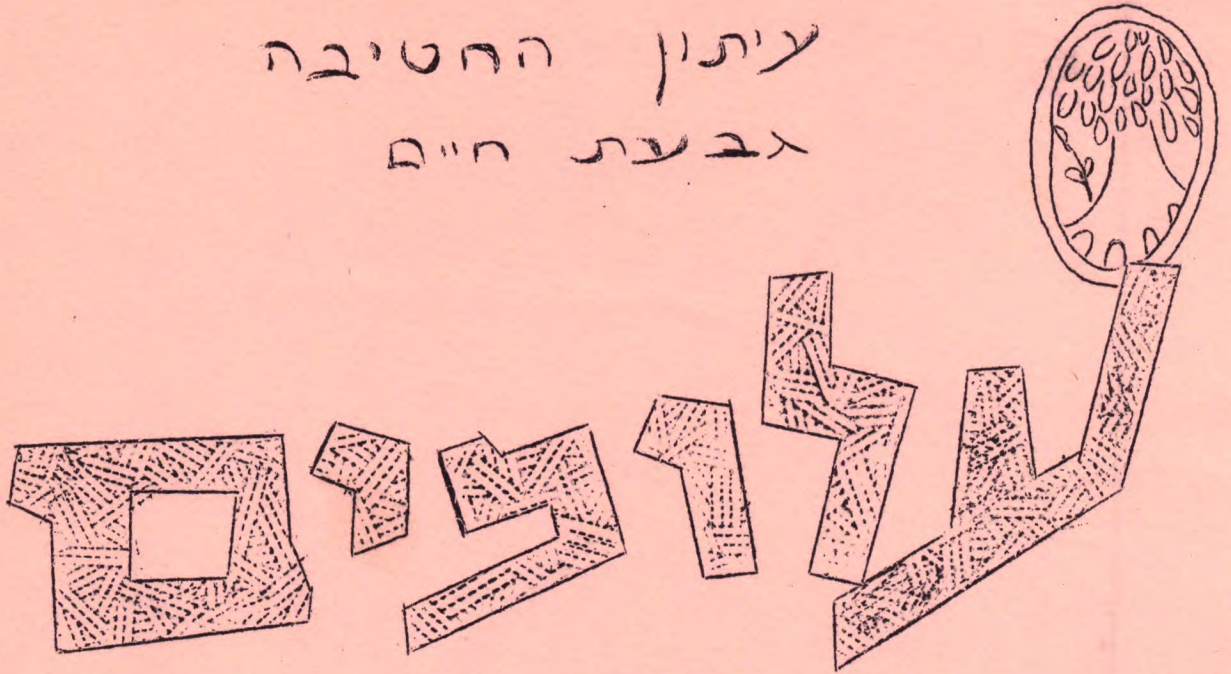

עיתון החטיבה
גבעת חיים

יום ו' כד' בחשוון 30 ~~באוקטובר~~ 1964 מ.ס. 1/13

ש ל ה י ק י צ / נתן יונתן.

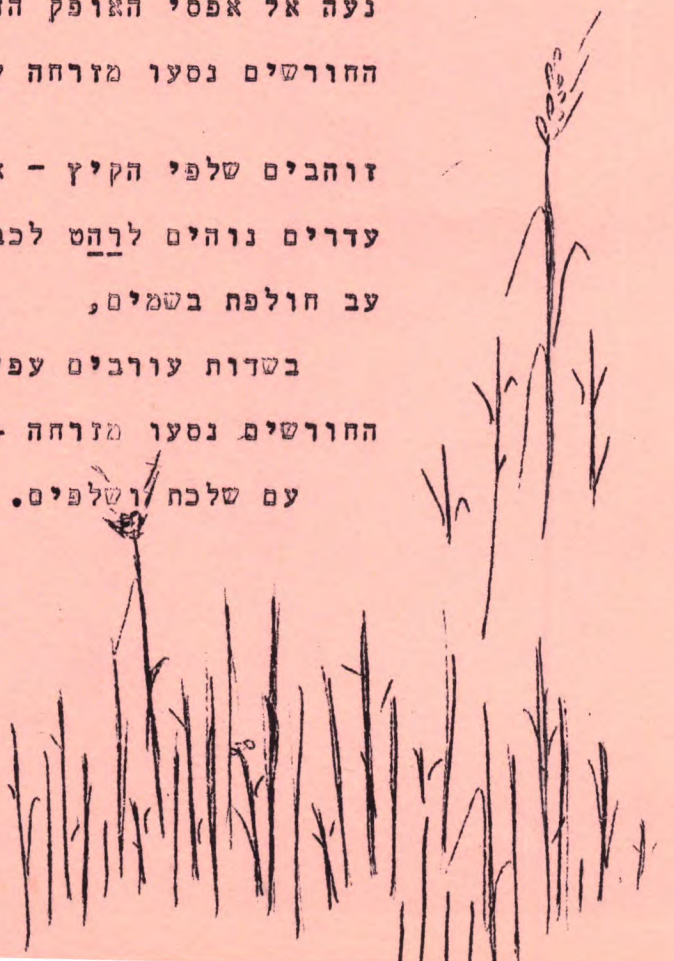
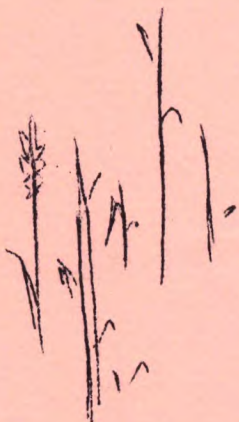
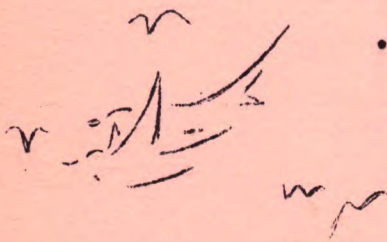
אחרוני שלפי הקיץ, אדוות אור בזהבם.
בשבילי אדמות הארץ מתאבך אבק מועם.
נעה אל אפסי האופק הדועך חֶשֶׁת עבים,
החורשים נסעו מזרחה עם שלכת ושלפים.

זוהבים שלפי הקיץ - אין מחיר לזהבם.
עדרים נוהים לרהט לכבות אודי שרבים.
עב חולפת בשמים,

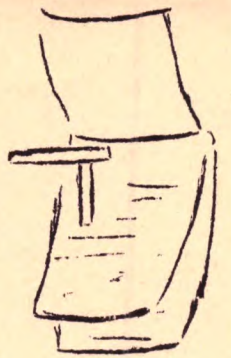
בסדות עורבים עפים.

החורשים נסעו מזרחה -

עם שלכת ושלפים.

בר המערכת

הזמן נעץ בו שיניו בתיאבון: חלפו הימים
בעלי הגוון הצהוב, ימי החום המעלים זיעה
מלוחה, ההשתכשכות במימי הבריכה הצוללים,
ונגיסה בפרי בשל ועסיסי.

חלפו ימי השינה המאוחרת בבקרים, קריאת
ספרים עד כדי סחרחורת, הפעילות בערבים של
נעורים תוססים; ערבי פורקן, הווי וטיולים
אל חוף הלילה.

ימי מחנות וקורסים - פגישה עם סביבה
חדשה, חוויות וקליטת חומר חדש.

ימי בטלה וההתפרקות הסתמית על הדשא,
כשהעיניים כלפי מעלה, תרות אחר העתיד -
תוהות מה צופן הוא בחובו.

כך חלף לו הקיץ; נתלש במהירות מלוח השנה, דף אחר דף.
בא הסתיו ועמו הגוון האפור. התחילו הלימודים - לא עוד חופש ופורקן,
אלא ימי ספיגת עולמות חדשים, חרישת מחברות בשורות ארוכות והכנת שיעורים
זמושכת.

ימים בהם הקור משתלט באויר וקצת מן
הקדרות חודרת ללב ומשרה עצבות רכה.
אט אט, כובש החורף את מקומו והחופש
זמלא קיץ - מצטרף אל העבר, אל מה שהיה.

בעלון זה, נעלה את זכרו של החופש בכל
זכול הגורונים, שזימן לנו: קורסים,
מחנות וטיולים. כמו כן, נעלה על המדוכה
ת מחנה האירגון לדיון וביקורת.

נוסף על שני נושאים עיקריים אלה,
מצאו את שאר הנושאים הקבועים.

המערכת.

החזקת שחלף

קורסים:

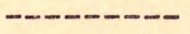
מהנה ומוסיק רבות לידע

קורס טבע החקיים, הפעם, בשדה בוקר. היה בו הבדל יסודי משאר הקורסים; הוא נוהל ע"י אנשים שזה מקצועם, או סטודנטים השוהים במקום. העבודה היא רצינית ולומדים הרבה, נוסף על החוויות והמראות. ישנם גם תנאים נוחים מאד לעבודה ולימוד; חדר-אוכל במקום, חדרי מגורים על רמה גבוהה, כתות להרצאות ולימוד ובית אוסף של חיות (אשר רואים אותם, לרוב, רק בסיורים). השתתפנו בשני קורסים, האחד שרוכז ע"י מדרשת שדה בוקר והשני - ע"י חטיבה.

הקורס הראשון התרכז באיזור המדרשה, בשני - היו שלושה ביוטופים לסיורים ולימוד:

- (1) הר הנגב - האיזור הנ"ל עד תל-ירוחם.
- (2) מלחות - דרום ים המלח ונאות-הככר.
- (3) חולות - חולות חלוצה, רביבים עד שיבטה.

בקורס הראשון, שהתרכז בסביבות המדרשה (עד מצפה רמון בדרום, ורמת בוקר בצפון), התנהלה העבודה בשני נושאים: ארכיאולוגיה וביולוגיה. אנו בחרנו בביולוגיה. עקב מיעוט המשתתפים הייתה התחבורה לסיורים - שני ג'יפים, כך שנתאפשר לנו חדירה לכל אותם מקומות קשים וכן - הספק גדול בסיורים.

המדרשה עמדה בקשר עם המשתתפים, שאלונים (מספר חודשים לאחר הקורס) לבדיקת כמות הידע שנשתמרה בזכרון.

בקורס זה, השתתפו אף מקיבוצי האיחוד, במסגרת קורס ידיעת הארץ. אפשר לומר, שהספק הקורסים הוא רב. אנשי המדרשה משפרים כל קורס על קודמו, וכן רוכשים ידע כל העת - כך שהרמה היא מאד גבוהה. נוסף לזה יש אף חברה טובים ותנאים טובים - כך שהתמונה מושלמת; מהנה ומוסיפה רבות לידע.

בסיכום -

כדאי לכל המתעניינים בנושא - להגיע לקורס רציני זה.

עקיבא.

קורס - מדריכים

נתקשרו הלבבות תוך חריות ואירועים.

מאיזו נקודה להתחיל? האם מהרגע בו יצאנו? או מהדקה בה הגענו? אל נא זלזלו - להטלטל כך מאוטו לאוטו, עמוסי ציוד לשלושה שבועות תמימים ולהדחק ין עשרות "סרדינים" - זה לא צחוק. אך נדלג על כל זאת ונקפוץ ישר - ל"הגענו". בטח תשאלן - לאן ולשם מה, ובכן - איננו יודעים על שום מה ובמה עווננו כה בד, שנחרץ גורלנו לשלושה שבועות נידוי ממכורתנו, לאי מרוחק, הקרוי - גבת, אך זו העובדה. המשונה בכל הענין, שמיד רגע ורגע נוסף למנין, עוד פרצוף אף וא עמוס חבילות ומשרך בקושי את רגליו.

כשאתה יושב על מיטתך המתקפלת באוהל, מבודד מכל חבריך, מנקרת השאלה במוחך: מה אני עושה כאן? מה לי ולערב רב זה של טיפוסים? כן, זה הרגע המטמח פחות מכל, באותן פגישות ראשונות. אך לא נלחנה שהות רבה להתענות בהרהורים: "חברה!" הדהדה הקריאה, "בעוד דקות מספר, היכוננו לסיור הכרה ראשון שב המשק והאיזור". יפה מאד - פסקנו, אך לאחר מכן את הפה לפתוח - לאהפסקנו, כשאנו שואפים זויר במצב של שארית הכוחות. הרגלים מתופפות כבר מעצמן והקוצים מוצצים בלי חמלה את דמנו. "לרוץ לרוץ" - מזרזנו המעביד (המדריך), עוד כבוש של גבעה קטנה, עוד טיפוס מהיר על בארו - עצור!

ברוך השם לרגע, נשימות קטועות ומבט מגבוה על הסביבה המשתרעת מתחתינו - שוב ריצה. "לרוץ, לרוץ, לרוץ" - עוד שלושה שבועות תכנס לכם הריצה לרגליים לא תוכלו להפסיק" - מעודדנו המדריך. אך גם טירוף זה הגיע הסוף; כשאנו נוטפים זיעה, זכנסנו בתוך ביתן כשכל אחד שקוע בשלו: מי תרדמה, מי בכתיבת מכתב ומי בשיחת היכרות. ששכנו לספסל - אך חס ושלום, לא שקענו בדברי מרצה, שניזרקו בחללו של החדר וטשטשו את דהש נחירות.

אזירת התרדמה היתה, אורח קבוע, ברובן של הרצאות, ואין זה פלא: הלילה נהפך לנו ליום והר (מאור המדורה) שהשירה זרמה בו עד כלות אנגינות, וככלות המנגינות, החלה שורת הבדיחות. מקום נכבד בחיי הלילה היוו הקפה והמתקים -

גם שקבעו את טיב הקבוץ. אזי לו לזה, שלא הגיעו אליו חבילות. קיבוצנו יה נתון להשמצות מכל הכיוונים, אך אל דאגה, הודות להורינו זכתה גבעת יים לשם הראוי לה. ובכן, כיוון שהלילה הפך ליום, ולמחרת עוד היו כמה שעות ל ספורט על כל סוגיו - מכשולים נמוכים, בינוניים וגבוהים, הרי שאין לך יב יותר, מאשר להתישב נוח על כסא וכבר - ייסגרו העפעפיים ולא יפתחו עוד, אשר יבוא בתום ההרצאה - האחד שהקשיב, ו"ירביץ" בך נייעור רציני. אך נניח רגע לגוזמאות, וננדה שבמשהו (בכל זאת) שיחפנו פעולה עירנית ל האפשר, אלה הן השיחות - בן עסקנו בשני הנושאים: ההתארגנות רצינית

שואה והמרי. עוד רבים הנושאים והתעסוקות, שמילאו את ימי הקורס, אך נשארים הזדמנות אחרת.

על מאורע אחד חשוב קשה לעבור בשתיקה, והוא - חווית הפרידה. עם כל התחלה ההסטורית הרי, שעד מהרה נתקשרו הלבבות וכל היחידים נתגבשו לכתה אחת, זברה משותפת המאוחדת בחוויות, אירועים ובדעת אחת - חבל שכבר נגמר...
ערב הסיום היה לא רגיל, הודות לו נוכל להתגאות ולאמר - שפעם היינו זירים (וגם יפים), רקדנו הורה סוערת עד אור הבקר; החברה נכנסו לאכסטזה יקדו בהתלהבות הולכת וגוברת; לולא שתי הכבשות שהובילו לסבה (מתנת המשק) - זה זה נמשך הלאה. את הערב פתחנו בהדגמות (בפני חברי המשק) של ספורט ומחנאות ותמנו אותו בדימומי הבוקר, בתהלוכת נצחון - כאשר כל אחד מאתנו מקיש על אשר נמצא בידו. תלונות על הפרעתנו היו למכביר, אך לא גרעו במאומה, נצם החוויה.

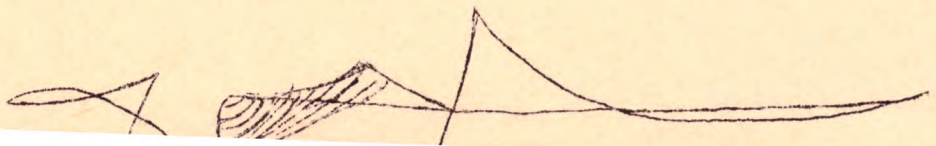
זה היה ערב הסיום ולמחרתו - בעומדנו דום במפקד הסיום, קלחה השירה וקת דמעות. -"שלום חברים"... ובכך נפרדנו איש מעל רעהו ונסענו לדרכנו, נקוה להפגש. ואכן עד מהרה נפגשנו שוב במחנות כתות ט' ויותר מאוחר, רגנו תגישה במעגן מכאל, שהוכתרה בהצלחה רבה.
לסיכום - נשתדל בתור מדריכים, לתת את מלוא יכולתנו ומרצנו למשימה.

נא. י. א. א. א. א. א. א.

קורס ידיעת הארץ, על שם יאיר פלד, נערך השנה בחופש הגדול במסגרת של שבועיים. הקורס הוא הראשון במחזור של ששה קורסים הנערכים במשך שנתיים.
ימי הקורס הנהלקו לימי עיון ולימוד ולימי טיול והמחשת החומר הנלמד. קבלנו פרקי יסוד בטופוגרפיה (רשום השטח), בגיאולוגיה, מושגים מעטים בארכיאולוגיה, היסטוריה גיאוגרפית ובוטניקה מורפולוגית (הצמחיה בהתאם למבנה השטח).
את הקורס התחלנו ברגבים, שם האזנו להרצאה הראשונה בטופוגרפיה מפני יהודה גלר, המסכנו מסם לעי-חרוד וכך, במשך שבועיים טיילנו בברמל ובגליל. הקורס הסתיים בגינוסר אחרי מסע חוליות שהתחיל בכברי ונגמר בגינוסר. הקורס היה מענין וגדוש בחוויות.

אביבה (י"א)

קיוונו לילות

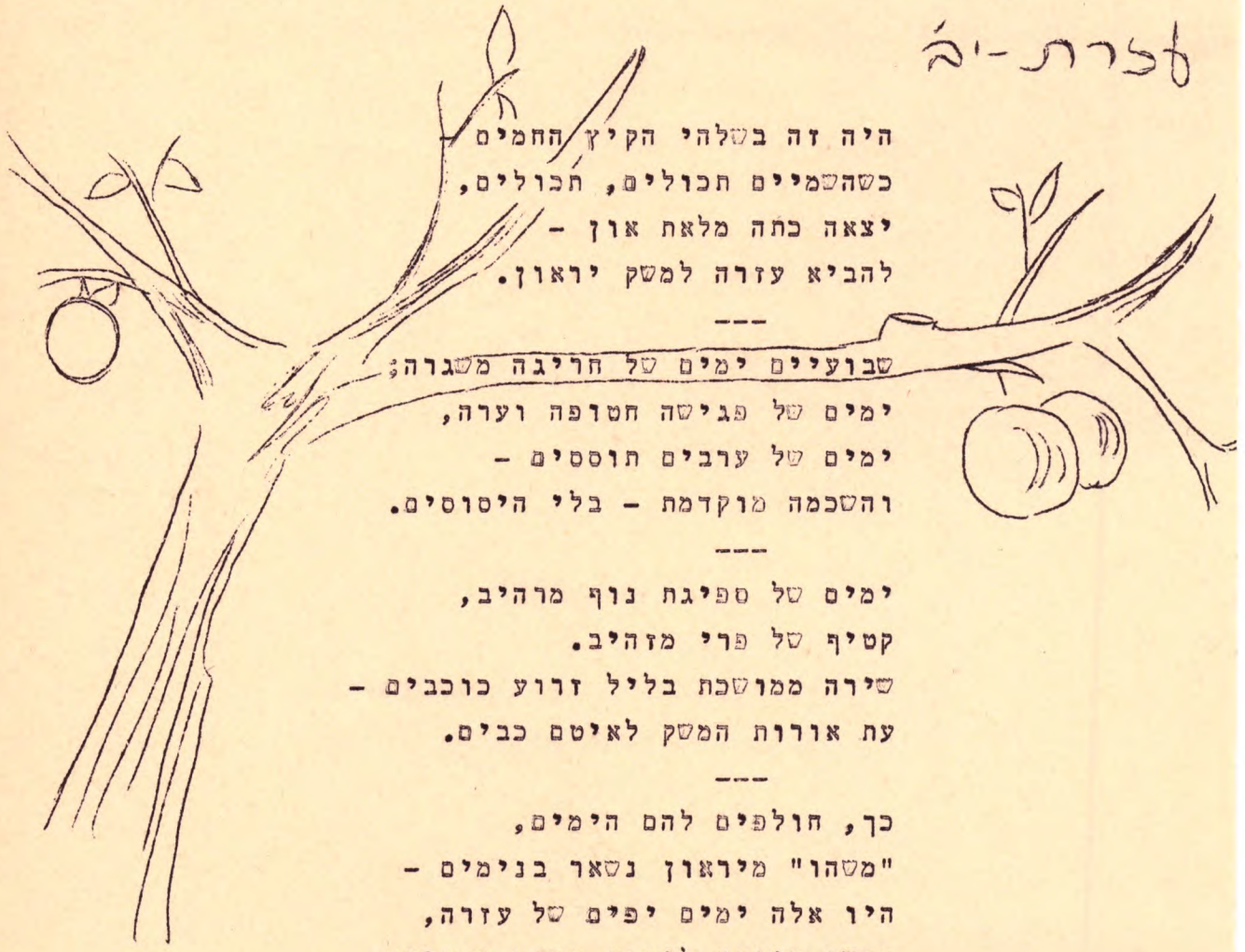
לקט דעות ממחנה כתות ט'

דנה - קשה לומר שהמחנה היה מוצלח; מכיון שכבר מתחילת המחנה לא נראה אירגון ולא המדריכים ביחסם הבלתי רציני וזילזולם - הם שקבעו את אופי המחנה בכללו. הטיול כשלעצמו היה די מרשים על אף היותו קשה במקצת. אפשר לומר שקיוונו ליותר די - היה נעים להכיר חברה חדשים ולהפגש עם חברים מוכרים. לפי "הרעש"

ועשו סביב המחנה - קיוונו ליותר, והתאכזבנו מאד. נינה - האוירה במחנה הייתה מאד לא ערה; המחנה היה מאורגן די טוב, האשמה יא בחברה, בגישתם למחנה, באדישות ובאי אכפתיות. מעלה אחת למחנה שמכסה ל כל מגרעותיו - והיא הכרת הרבה חברה. כמו כן, ע"י פגישה ושיחות הבהרנו עצמנו דברים שונים והחלפנו דעות.

ורון - הטיול, לפי דעתי, היה סתמי מפני שלא היה מה לראות: לא ראינו נוף דש, והציוד מאד הכביד, יתכן והוא אחד הגורמים לאי הצלחת הטיול והעניין בו. המחנה לא היה מאורגן טוב והזלזול של המדריכים הביא לזלזול של החבר'ה, כתוצאה מכך אף לא היה מורל. מחנה ללא מורל שיט בו זילזול - אינו יכול היות מוצלח. היה נעים לצאת לכמה ימים מן הבית, בתנאים של ביטול עצמי שינה באוהלים, וכמובן ההנאה שבהכרת חבר'ה חדשים.

לזכרת-יב

היה זה בשלהי הקיץ החמים כשהשמיים תכולים, תכולים, יצאה כחה מלאת און - להביא עזרה למשק יראון.

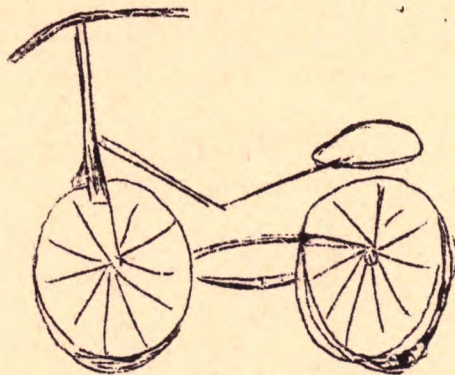
שבועיים ימים של חריגה משגרה; ימים של פגישה חטופה וערה, ימים של ערבים חוססים - והסכמה מוקדמת - בלי היסוסים.

ימים של ספיגת נוף מרהיב, קטיף של פרי מזהיב. שירה ממושכת בליל זרוע כוכבים - עת אורות המשק לאיטם כבים.

כך, חולפים להם הימים, "משהו" מיראון נסאר בנימים - היו אלה ימים יפים של עזרה, במשק היודע ליצור נועם ואוירה.

א ר ב ע ת ר ו כ ב י ה א ו פ נ י ם

נקח בחשבון, מהירות
ממוצעת של 12 ק"מ
בשעה. אך פני הדברים,
או יותר נכון - פני
השטח שונים מן המפה
החלקה ונקודה זו
רגישה במיוחד ברכיבה
על אופניים.

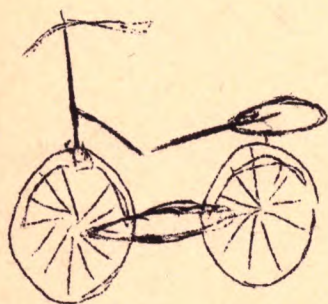

יצאנו 4 חברה
לטיול אופניים - 3
"ילדים" ומדריך. ה-
מסלול שהצבנו לעצ-
מנו היה קשה, בי-
צענו במוצע ליום-
80 ק"מ, מרחק שלכ-
אורה נראה קל אם

ביום הראשון, גמענו בבת-אחת, מרחק של כ-105 ק"מ. רובה של הנסיעה היה
מישור ולכן התבצעה בקלות - והגענו רעננים "פחות מיותר" לאכסניית גשר הזיו.
אוי לציין שהחברה שהבריא במקום (שכבת הנעורים), קיבלונו יפה. ואף הציוד לא
בל מחסור. למחרת יצאנו עם כל הציוד שהונח מאחורי האופניים על גבי סבלים
יוחדים (היתה לנו פרוטקציה במסגריה) כשעל כל סבל, מונחים היו, בערך, 15-20 ק"ג.
היום השני, היה הקשה במסע כולה, למעשה עשינו טיול מים אל ים, שהתבצע
וך כדי הליכה עם אופניים וגם "קצת" נסיעה. "אחד מאתנו" החליט אותו יום,
הכביש צר מדי והראה לנו תוך כדי "סלטו" מרהיב, כיצד נוסעים על שפת הכביש...
סיכום, הגענו לאחר ירידה נהדרת - לכנרת ואח הלילה בילינו בגינוסר.
למחרת, יום שבת, היתה לנו נסיעה קלה יחסית, המטרה - מעוז חיים. בסוף
סיעה משעממת לאורך הכנרת, זכינו לראות את צליחת הכנרת ואגב כך, לטבול במים.
חרי כן המשכנו דרך עמק-הירדן, שם זכינו לטיפולן האינדיבידואלי של קרני השמש
כל אחד ואחד מאתנו. אותו "אחד מאתנו", הגיע להצטלבות של אסדות-יעקב ופנה
בטחון גמור לעבר הגבול...

לאחר מאמץ מוגבר, הגענו למעוז. במעוז זכינו - לפחות "האחד מאתנו" -
טיפול מסור במרפאה, הודות לקרבת מטפחה של שניים מאתנו.
למחרת בבוקר, לאחר שינה עמוקה על מזרונני גומי-אוויר, יצאנו לדרך כשהמטרה
פעם - גבעת-חיים. (משום מה התגעגענו קצת הביתה). הנסיעה היתה מאומצת, כי
וח נגדית וזקה ליותרה אותנו כל הדרך. אגב, "אחד מאתנו" עשה הסכם עם "אגד":
וא משלם לו והלה לוקחו "טרמפ" על ציודו עד חדרה. מכיון ש"אגד" לקח כך "אחד
אתנו" נשארונו, "היתר מאתנו", ממשיכים על אופנינו בלידת ברירה. הגענו ליעד,
שהרגשת טיפוק ממלאה את ליבנו ובפינו עצה: יותר מהנה לעשות טיול אופניים,
אשר לקרוא עליו ב"עלומים".

"האחד מאתנו".

על המדהובה

הפעם הנחנו על המדוכה, את ענין מחנה האירגון.
השיחה הועתקה כלשונה - משיחת חברה.

האם הנושא העיוני השביעי רצון?

ישראל (י"א) - אני חושב, שלא הייכות להיות שיחות עיוניות במחנה אירגון, אך אם בכל זאת נעשה הדבר - הנושא שנבחר הפעם (ארציות הקיבוץ). והצורה שעסקו בו - אין בזה כל טעם. זה איננו נושא למחשבה ופיתוח, הוא אף איננו מחדש כלום. המדריכים חושבים להכניס אותנו למין קוים של קיבוציות ובירורים רק בנושא זה. לדעתי, מוטב בלי זה, או למצוא דרך שונה לדיון. גילה (י"ב) - לדעתי, זה נושא שאנחנו יכולים להתמודד אתו והעיקר בו - גרעין הבנים. ה"אירוע" (דיון על גיוס משפחות, קבע, למשק צעיר) היה פתח חשוב וטוב לעבודה בחוליות. רמת ההתבטאות לא היתה גבוהה ביותר - כי אין מקום בנושא זה לויכוח - אך מספר המתבטאים היה די רב.

משה (י"ב) - מחנה אירגון, צריך לכלול אף נושא רעיוני, הוא אינו יכול להתבסס רק על טיולים וכף. לפני שנה דיברו על הצורך בהגברת ההתבטאות, הנושא הזה לא צריך להוות בעיה לפיתוח הדיבור, אלא נושא למחשבה. הנושא שנבחר הוא טוב, היות והחברה לא מגיעים בד"כ לבירור של הבעיות האלה, בכתות ובפעולות. ישראל (י"א) - יש, אולי, מה לומר בנושא זה, אך הוא איננו נושא לפיתוח מחשבה. גילה (י"ב) - לדעתי, את כוון המחשבה הזה, מקבלים אנו בבית-הספר. הנושא שהועלה, חשיבותו בקבלת אינפורמציה ולא בפיתוח מחשבה. עדה (י"ב) - אנחנו קצת רחוקים מהנושא ואף לאחר השיחות אין שולטים בו, לכן, יש צורך בהרצאה מקיפה על הנושא, שתקרב אותנו יותר לבעיות. עקיבא (י"ב) - הכוונה בבחירת נושא זה, לא היתה פיתוח הדיבור והמחשבה, אלא ליבוץ בעיות וקביעת עמדה לגביהן. רצינו לצאת לתחום רחב יותר של בעיות ולא לגעת, כמו תמיד, בדברים הקטנים שעליהם אנו נותנים את הדעת בכל יום. האם צירוף הטיול עם המחנה - מוצלח?

אביבה (י"א) - יום הטיול במשאת, הוא מיותר. היום השני של הטיול (מבחינת האיזור) - היה מוצלח. היום השלישי (טיול בקבוצות) - היה טוב - ויש להוסיף עוד יום כזה. מספר ימי המחנה היה בדיוק משביע רצון. אהרון (י"ב) - אני מתנגד לטיול המצורף למחנה אירגון. לדעתי, שטה ימי קייטנה הם מסגרת טובה ביותר - 3 ימי קייטנה אינם מספיקים והשיחות הרעיוניות עוד מפחיתות מזמן ההנאה. כדי לקיים שיחות, יש להגדיל את מספר ימי המחנה.

יום הטיול במשאית - הוא מיותר. נשיאת התרמילים היא גורם הגורע מההנאה. דעתי, אין לשלב טיול עם מחנה אירגון - יש לעשות את שניהם במסגרת רחבה יותר ל ימים.

ככה (י"ב) - צירוף הטיול עם המחנה הוא מוצלח ביותר. הטיול מגשים את מטרת ניבוי החברתי וקליטת הכתה המצטרפת.

קייבא (י"ב) - במסגרת האמצעים הקיימים, אי אפשר לקיים טיול ומחנה בנפרד - טיולוב הוא טוב. יום המשאית אינו בא למלא מטרת גיבוש, מטרתו - לעשות חתך ניזור. מתכונת הימים של המחנה, היתה מוצלחת ביותר ולדעתי, אין צורך בשינוי. זפר ימי הטיול - מספיק. אני מציע, לשנה הבאה, שבוע של הבראה (מבחינת האוכל) יית, ובמחנה (עקב התנאים ומספר הימים המועט) אוכל רגיל.

ומה בפיו של המדריך?

צבי מנבר: הטיול הוא חשוב מכל הבחינות. נכון שיטנו קושי בנסיעה של יום שלם במשאית, אך זהו אמצעי טוב להכרה יותר מקיפה של האיזור. הטיול, לא השיג בשלמות את מטרתנו, אמנם הושגו בו מורל וגיבוש חברתי, אך לא היו בו מספיק הסברים והרחבה ידיעתם של החברה על האיזור. יום נוסף של טיול - מיותר, מוטב להפסיק דבר כשהוא עומד בשיאו. ה"אירוע", לדעתי, עלה יפה. רמת ההתבטאות, מה גם שזה נושא רחוק וקצת קשה, היתה די גבוהה,

הטיול

הן אמצעי חשוב להשגת הביטוי, הלוקה אצלנו. לעצם בחירת הנושא - הכוונה היתה ל"אכול" את הנושא מצדדיו השונים. לא מיצינו מספיק את הנושא, אך היה ביטוי והנושא נעשה קצת יותר קרוב ומוכר. לדעתי, יש לבחור למחנה אירגון, נושא נרחב שאינו בא לדיון בכחות ובפעולות. יתכן והיו חסרים סיכומים של הנושא, לאחר הבירורים בחוליות.

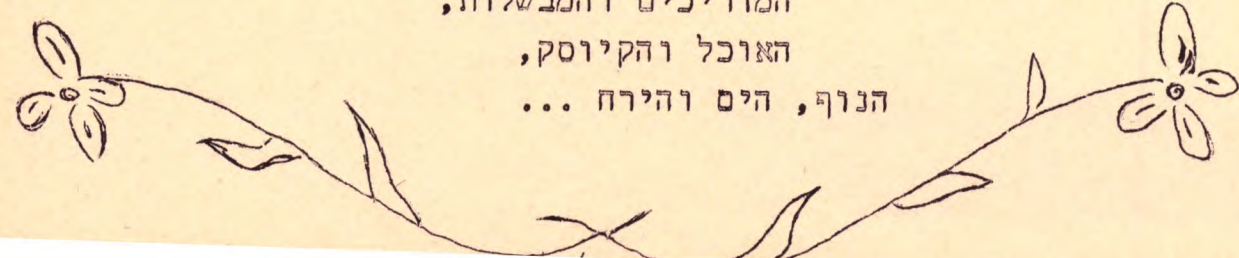
המחנה נגמר בטעם טוב. הוא היה אף מוצלח מבחינה תרבותית, הודות לתנאים רחים.

נוסיף אף אנו ונאמר -

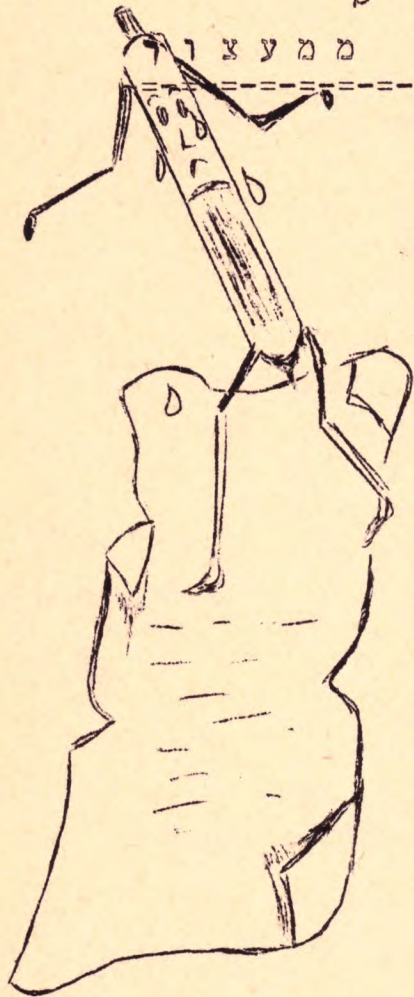
היה זה מחנה מוצלח ביותר, מכל הבחינות, הצד התרבותי - המורל ושמחת עורים - עלה על כל המשוער.

אנו מודים לכל אלה שתרמו להצלחת מחנה האירגון:
המדריכים והמבטלות,
האוכל והקיוסק,
הנרף, היס והירח ...

בני - למחנה

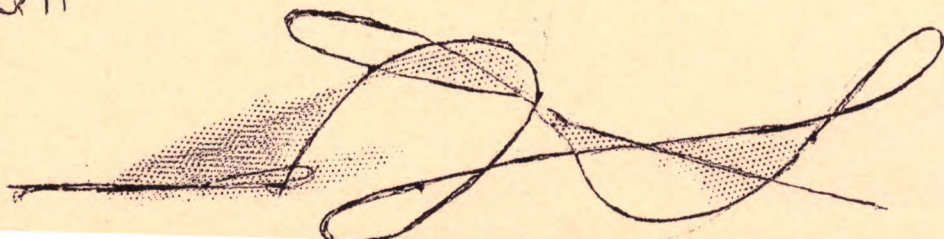
שיחורור העט והלשון ממעצור

איזהו הביטוי, שהוא צורך ליחיד והכרח לחברה? אנשי מעשה אנחנו, וטבעי הוא שהננו סולדים מביטוי תלוש, שאין עמו מעשה. יאה לנו להתרחק מביטוי שיש בו אבק של מליצה, מ"טחנה על ריק" ומ"דברים על לא כלום". מאידך, יש ואנו נתפסים להפרזה וחר עד כדי אפס ביטוי ואלם. לכן נא, ושאלו את איש המעשה המובהק; הייחכן מעשה בעל ערך ללא ביטוי, ללא כלי תקשורת זה של האדם הפועל בתא חברתי כלשהו? המעשה היוצר והמקדם, הכרח לו בביטוי. המעשה החברתי מותנה ברעיון המלכד, והוא זקוק לחילופי מחשבה בתיכנונו, בהגשמתו, בהערכתו המסכמת - לשם העלאתו לדרגה יותר גבוהה של ביצוע. לא אהסס לומר: פעילות ללא ביטוי, דלה היא ופגומה, והיא נעדרת עצמאות וחרות מעשה.

חבורה צעירה המתחנכת לקראת חיים יוצרים בחברה קיבוצית, ודאי אינה פטורה ממשימה זו של שקידה על אורחות ביטוי. הכלים - השיחה והביטוי בכתב - קיימים, ויש למלאם תוכן ראוי ואף לשוות להם צורה נאותה. משתי בחינות אלה - הצורה והתוכן של הביטוי בשיחה ובכתב - עומדים אנו עדיין על אחד השלבים הראשונים של הסולם. לפי הערכתנו, באים הקשיים לא משום מחסור בתכנים. רואה אני את הקשיים בהם נתקלים מנחי השיחות ועורכי העלון ב"סחיטת-הביטוי", ואיננו סבור כי נובעים הם מדלדול תכנים בחיי החבורה הצעירה. שורש החולשה הוא בדלותם של הכלים, במיגבלות של דרכי ההבעה. רק עם שיפור רמת הביטוי וכושר ההבעה ישתחררו הלשון והעט מהמעצור העיקרי הכובל אותם. כיצד ייעשה הדבר? הדאגה לכך מוטלת - כמובן - על שכם אלה האחראים לחינוך הצעירים ולהכשרתם. אולם כמו כל יעד חינוכי, לא יושג גם יעד זה, אלא אם כן, יהיו המתחנכים חדורים תודעת המטרה.

לד

התוכנית ה-332

הבאנו לכם כאן, דוגמא של תרגילים
לשחרור העט מכל מעצור -
הם נעשו בחשאי, במחתרת,
להוציא לאור "ביטוי" ולו כזרת.

זה היה בשיעור היסטוריה,
אך אל נא, תחטפו היסטוריה,
כי פשוט, במאה אחוזים -
אין להיסטוריה הרבה חרוזים...

100%

חרוזים

ולכן, בלי מילות חנף ובלי התנגדות,
לפניכם המסקנות משיעור ספרות -
תימצות וקיצור, היוצאים מגדר הרגיל,
אך בסוד: נא להתחשב בגיל...

השיעור אך התחיל ובכתה - הולך רכיל.

האמנם, שיעור הסטוריה?
או אולי, שיעור לשון?
מכתבים של החבריה,
נשלחים פה, בלי שאון.
והכתב, גם הסגנון -
מקבלים גוון נכון.

לילד אחד ושמו דורון -
התחשק פתאום, להכנס לארון.
מה אתם חושבים, שהוא עשה?
הוא שבר ביצה קשה!...

נו... יודעים אתם בשביל מה זה נחוץ
פשוט... הוא נורא רצה להיות בחוץ...

כשיש פסיכיס, אין מה לעשות.
לך תשאל את הכוסות -
מי יודע, אולי, ההיפנוזה -
תשפיע אף על הפסיכוזה.

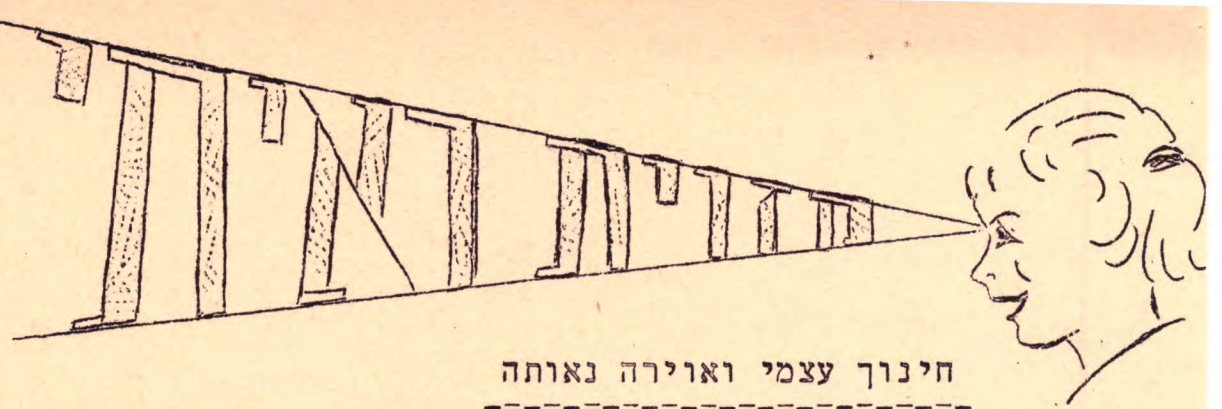
(מוקדש לע. בנאמנות).

לגדול משוררי הדור,
שופע פיוט ומזמור,
איחולי פוריות ומור -
מתי תרכב על החמור?...

(לנ. עם קבלת "תואר הדוקטור"
מחבר אלמוני).

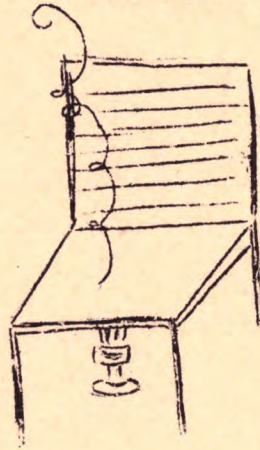
הקשב נא לנו, אדון,
המחלקה ל"שפור הסגנון",
משתתפים מכתה י' עד לגנון -
הצטרפו לאגודה, בהמון!!...

מורה יקר, מורה חביב,
הבט ישר ולא סביב -
כי בכתה הוי, מה קרה?
אין ברירה! איזו צרה -
כולם ברחו מן התורה
ועוסקים הם בשירה...

חינוך עצמי ואוירה נאותה

הרי מה שנאמר לחיוב ולשלילה המחייבים טענו ששנות הלמידה האחרונות אצלנו, הן שנים חשובות לביסוס ההכרה הקיבוצית: לחינוך של כל נער בקבוץ - לקראת הקבוץ, והיווצרותה של השקפה התואמת את דרך חיינו השוללים טענו, שישנים מספר

השבוע נחקיימה יחת חברה - בה הועלה נושא - שותפות שבין-ברה ולימודים.

השאלה הראשונה היתה - אם חובה על כולם ללמוד, והאם ישנה אפשרות של שירה בגלל אי-רצון. בק-ר לחלקה הראשון של השאלה

ברה שאינם לומדים - אלא "מחממים את הכסא" במשך כל שנות בית הספר - לכן, יף לשלחם לבחי-ספר מקצועיים. היו שלא קבלו את טענת השוללים, אך ראו לנכון ישות מסוימת בקשר למקרים מיוחדים, (כפי שהדבר כיום בבית-הספר).

על חלקה השני של השאלה - האם אפשרית נשירה בגלל אי רצון - ענו רובם לילה. אי רצון, בד"כ, בא כתוצאה מאי יכולת, מקשיים, לכן יש לפתור זאת י עזרה הנעשית ממילא במקצועות הריאליים, וגמישות ביחס לכל אחד.

השאלה השנייה, שהועלתה בשיחה, היא - האם תא החטיבה, שותף לאחריותם של ורים בביצוע תכנית הלימודים - אם כן, איך? נביא דעות שונות בנידון.

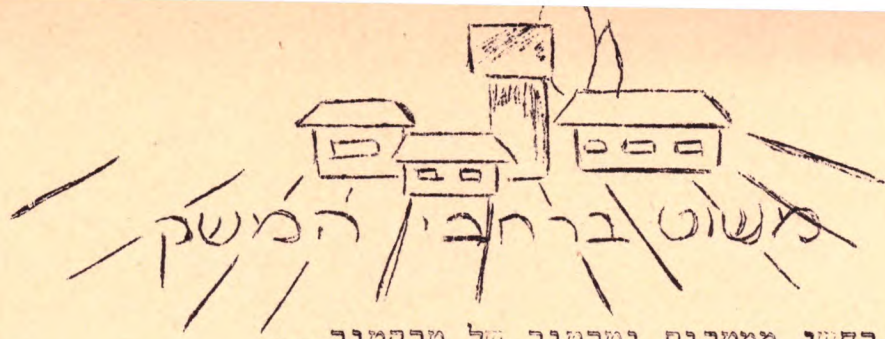
"חוסר משמעת נובע מחוסר עניין בלימודים וצריך לחפש את הפתרון לבעיה זו". "כל אחד לומד יותר בשביל המורה מאשר בשביל עצמו, אין הרגשת אחריות ומתוך חסר גם המתח והאוירה המתאימה ללימודים".

"טיב המורים הוא הקובע את המתח בלימודים". "יש לקבל את המציאות כפי שהיא, טיבו של מורה אינו צריך ליצור אוירה שלילית. תרון הוא - יצירת דעת קהל".

"לא ברור לי אם יש אמצעים ממשיים ליצירת דעת קהל שתביא למשמעת פנימית". "חסרה התגובה של המורים על חוסר משמעת, ולכן נוצרת אוירה של אי-אכפתיות". הובאה דרך לפתרון המצב והיא:

"צריכים לראות את הלימודים, כהכנה לחיי העתיד בקבוץ. הכתה, כשליחת החטיבה, יכה לקחת על עצמה את האחריות ולהשליט את מרותה במקרים של הפרת משמעת". "צריכים להגיע למסקנה שיש להפיק את המכסימום מהלימודים, לכן יש ליצור האוירה המתאימה והטובה לכך. הכתה עם הגרועין הטוב שבה, צריכה ליזום את ירורים במקרה הצורך (כשהבירורים הם מצד ההנהלה, נוצר מלכתחילה - יחס של זול). היחס אל מפירי המשמעת צריך להתבטא גם בשטח החברתי ויש לחשוב על ומם של אלה בחברה שלנו.

מתוך אחריות הדדית, יש לחשוב בכיוון של קבוצות לימודיות, על מנת להפעיל המתקשים - לסייע להם ולקדםם. זה ייצור את הרצון מצדם של אלה ללימודים -

רחשי ממטרות וטרטור של טרקטור...

זרות שבצמק קידמונו... הבוקר בירק אספסת, "ניחוח הציר"... ובדממת בוקר וזה רחשי ממטרות וטרטור רחוק ומונוטוני של טרקטור זחל.

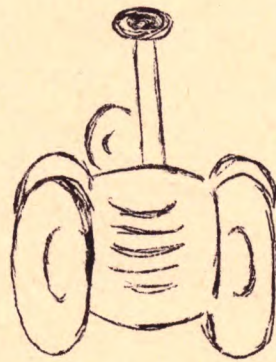
הרגליים פוסעות לאטן במשעול צר, בעקבות מקל הנדודים הנהנה, כמוני, אה שלמה מהטיוול ובקושי מסתיר את התפעלותו מגובה האספסת השנה (בהשוואה ונים עברו), ומזיו צבעה הירוק, האומר השקיה מספקת ובזמן.

החזרה למציאות, הזכירה

יתכן, והתמונה האי-

לנו את דבר היותנו בשליחות לשלחין, על כן הישרנו פנינו אל עבר רכז הענף, אשר מראה פניו העיד על הפזון, ואעפ"כ נעתר לבקשתנו בלי המיצות פנינו.

אלית אליה הצטרפנו בשעת קר זו, היחה מוסיפה למלא לבנו שלווה ומרגוע, ושמתח ים רעננה - לולא קול אנו- צורמני, שקרע פתע את ה- מיה וכאילו הוסיף על ה- ק השולט סביב, גוון אדום. רי ארוחת הבוקר" - שאג - בר דמות גחונה על הגה "ה- סטה" - "לך לוולטר, תעשה - ביקי' ותשטוף את הקו".

ניכר היה בו שהוא משתדל למטור מכסימוס עובדות במינימוס זמן, כנראה בגלל מצב העבודה החמור בענף (וחוסר הפנאי לעניינים צדדיים). ואכן אין המצב מן המשובחים, בעוד שבתחילת הקיץ היה עדיין צוות קבוע ומלא, הרי שעתה עם העדר שלושה מעמודי

נווך (שטרן - גת, פלישון - בוסטון, ורומיש - צה"ל), נותרו שלושה הנושאים גול (סולל, אורי ועומר).

זמן רב היה השלחין בבחינת ילד חורג במשק. כזה היה היחס אליו והוא השיב זיבה גלויה - עין תחת עין (גרעון כספי תחת גרעון בכוחות עבודה מתאימים). וסי גומלין אלה השתנו רק אשתקד, לאחר שהגיע הגרעון עד נפש. נכנס צוות חדש, ננן, רציני, אחראי ואמביציוני וניגש לאושש את הענף השבור, התשוש והיבש. ומורה לג אחרה לבוא. "סוף, סוף - לראשונה מזה זמן רב" - אומר אורי, ומנסה לסיר מפניו הבעה שעלולה להתפרש כשחצנות - "יש סיכוי לסכם את השנה, סיכום יובי במסיבה גדולה ובזריקת עידוד לשנים הבאות". רווחי השלחין הסתכמו השנה 53,785 - במזומנים (ללא חישוב מים ועבודת אדם). יש לזכור שתיוניות השלחין ינה נמדדת בהכנסות במזומנים בלבד, כי אם גם (ואולי בעיקר) ביבוליו לצריכת גמית - רפת.

גידולי השלחין, משתרעים על שטח של 1070 דונם. הם מיועדים בחלקם לרמת 250 ד' שבולת שועל לתחמיץ, 310 מרעי אספסת ועשב רודוס, ו-30 ד' סלק מספוג - בחלקם לתעשייה (230 ד' תירס גת, 110 ד' סלק סוכר, וכ-90 דונם אפפסת למכון). ציף נוסף הוא, זרעי תלתן לשיווק (150 ד').

עבודות העונה, עתה, הן: עיבודים, זריעות והנבטות. עבודת החורף העיקרית

יש הוא מוהזק והולך. תוך חריקת צירים צורמנית, צפצפנית - כחיה פצועה, עצר
זטוקטור בטמוך מאד לנו. "כבר גמרת את הקו? אז גש ל-1" ותעביר את "אורך
וגלות", אח"כ לך ל"כדור-רגל" ותעביר את שלושת הקווים. אני כבר בא".

נו, שאלנו לסיום - "ואיך ה...? (קריצה).

אורי הביין: "ההוי אצלנו עליז מאד, כל עוד מרכז הענף לא רוצה בחבר'ה,
כשהוא רוצה בהם, מתפתח הוי על חשבוננו" - "לכתוב"? - שאלתי, "אין דבר,
אתה יכול לכתוב" אמר והוסיף: "אל תשכח לכתוב שם, שכולנו שדים לא נורמליים
אריות קוים. דרך אגב, כדאי להוסיף, שאנחנו עומדים בפני אפשרות של רפורמה -
יחוד השלחין עם הכותנה. השאלה עומדת עתה לדיון". (איננו אחראי, אם בשעת
קריאה, כבר הוחלט).

פילוג - רעה פיסקה ראשונה, אך הפנים בכיוון הפוך.

כתבנו הנוודד.

מפי הצעירים שבבנו

ג'

ביום מן הימים,
להפסקה אנו יוצאים -
והנה, התחילה רוח
וענן נראה נפוח...

ד'

עוד אנחנו משחקים -
הבנות והבנים,
ופתאם ירדה טיפה
על האף היא התישבה.

א'

יום של קיץ, יום חמים
מה נחמד הוא, מה נעים -
העצים מרשרשים,
העלים מעלעלים.

ב'

כל החברים עובדים,
כל הילדים לומדים,
רק התינוקות הרכים -
בוכים וצוחקים.

ה'

אז התחילו הטפות
על החוטמים יורדות
ואורח בא לגן -
נחליאלי - הלבן.

וידענו כי עכשיו -
מתקרב ובא הסתיו.

יעקב הדר.

עַבְד סִכְרוֹתָם וְאֵתוֹנוֹ

"ויקטור": "העולם הוא ערמה של זבל"...

המחזה "ויקטור", זורק את הצופה לתוך עולם זועות, רקוב ומושחת - נלעג עד אימה. כל הדמויות במחזה הם דחלילים עלובים, החיים בתוך שקרים ואשליות: בני הזוג הנואף, המשלים את עצמם שקיימת ביניהם אהבה אמיתית - האשה המרומה, המאמינה בבעלה הבוגד; הבעל המשוגע, המדקלם כל הזמן פרקים נבחרים מההסטוריה הצרפתית, כדי להשכיח את הכיעור של ההווה, בעבר המ-פואר. המשרתת - הסבורה שהיא טובה מאדוניה אעפ"י, שהיא משמשת כפילגש לראש המשפחה. שלא להזכיר את הגנרל המטופש, בנאומים הפטריוטיים הנבובים שלו. אולי, דווקא, בגלל מצבם הנואש, מתנהגים הגיבורים בגסות, בחוסר הבנה ובאכזריות אל הסובבים אותם: האם, המעניקה לבתה ססירות לחי מצלצלות בהתמדה בלתי נלאית, הבעל המשוגע המענה אותה ואת בתה גם יחד, האדונים המתענים אל המשרתת שלהם, ומצד שני - המשרתת הרוחשת בוז עמוק לאדוניה.

כדי לחשוף את כל המערכת הזו של צביעות, מירמה ושחיתות, בחר המחזאי יצור מיוחד במינו: ויקטור, הילד בן התשע, שגובהו מטר ותשעים וכושרו השכלי יא כשל אדם מבוגר. אין פלא, שהמחזאי בחר דווקא בדמות המפלצתית הזו, לתפקיד החשיפה והגילוי. ויקטור יש מצד אחד, כושר אבחנה חריף ביותר ואף מידה מפלגת של ציניות, ולם מצד שני - עוד לא נכבל ע"י עולם המוסכמות והצביעות של המבוגרים, הוא מסוגל לצעוק בקול את כל מה שעיניו רואות. ביום הולדתו התשיעי, עובר הילד הנורא מדמות לדמות, ובעזרת אסתר, ילדה זש, מסיר את מסווה הצביעות והשקר מעל פניהם של כל המשתתפים, ומציג אותם ירום ועריה לפני הצופים. הוא הופך את חגיגת יום ההולדת שלו, לסיוט לכל משתתפים בה ומראה להם באיזה עולם מסואב נמעות הם חיים. אפשר היה לחשוב, ש"ויקטור" אינו אלא סטירה על ניוונה וצביעותה של בורגנות, אולם הופעתה של הגברת המפריחה, המסמלת במחזה את המוות, מראה המחזאי שלח את ידיו יותר רחוק: הוא אינו מניח לגיבוריו אפילו את המפלט אחרון, שכך המוות שלו אף הוא כולו רקבון וכיעור. ולא די בכך, אלא על רכיה של אותה גברת מצחינה, לומד ויקטור את סודות המין, מפה לאוזן. כלומר, פילו מה שמסמל את תחילת החיים והתחדשותם - אינו אלא, לכלוך ורקבון ולמעשה החדלון בעצמו. מה נותר, איפוא, עוד לעשות בעולם כזה? ואכן, ויקטור יננו טוב ואינו טהור מהסובבים אותו. הוא אינו מנסה למצוא דרך לצאת מהרפתק ינו מנסה להצביע (ולו ברמז) על משהו שיש בו בכל זאת טוהר ויופי. כל פקידו הוא לחשוף ולגלות, וכאשר סיים את תפקידו זה - לא נותר לו, אלא למות.

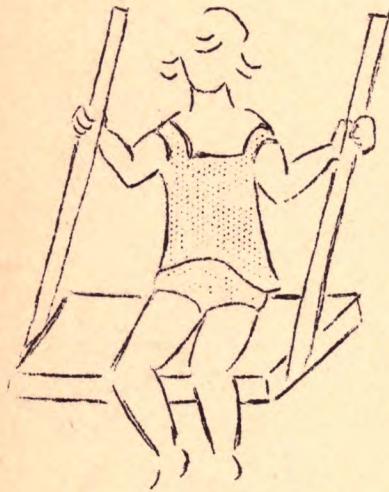
הוריו, לאחר הלילה הנורא - שבו מתגלה להם שלהמשיך כך אי-אפשר יותר -
נמנסים להתחיל בחיים חדשים, אחרים, אלא יורים בעצמם למרגלות מיטתו של
קטור המת.

ויקטור אינו מגלה את טעם החיים אפילו לפני מותו, ונראה אף, שאיננו
תדל ביותר לגלות אותו גם בחיי. ויקטור אפילו איננו ספקן, אלא למעשה פשוט
ניקן ויחד עם המחזאי הוא לועג לגיבורים ומתעלל בהם, במקום לרחם עליהם
נסות להבין אותם.

זהו, אולי, ההסבר להרגשת הגועל והמחנק התוקפת עאת הצופה לאחר רדת המסך,
גילו תפסוהו בציצית ראשו והטבילוהו בתוך בור של רפש. אין ספק שלזאת בדיוק
כוון המחזאי, והוא עושה זאת בכשרון וכוח ביטוי בלתי רגילים. אך האמנם,
חר לתיאטרון לההפך לבור של רפש? האם זוהי באמת המצית החיים בעיניו של
מחזאי? - אם כן, אין הוא זקוק אלא לרחמים, ממש כמו גיבורי המחזה שלו.
(ישראל ה.).

הוסיף

לברנא...

השנה החדשה נפתחה בקורס ל"מקפצים מתחילים",
שנערך בקיבוצנו, בסוכות. השתתפו עיריית ודוד
(ט').

מחנה אירגון של ש. נעורים בגשר הזיו (חופש
סוכות) - חידוש הנעורים ע"י ויכוחים, אוכל,
ים וירח...

עורפי עלון, לעתיד הקרוב, התכנסו בנען ל-3
ימים. מנת האוכל היתה: הרצאות כלליות (מענינות
כיותר) וכן שיחה על עלוני המשקים (מסתבר ששלנו - לא הכזיב ושמר על כבודו)
נשלחו גיטה ועדנה (י').

נערכו שתי מסיבות בשתי השכבות: מסיבת הסתיו בש. בינונית. התכנית האמנות
זכתה להצלחה, אך לא כן אמנות ההקשבה.

בש. נעורים - מסיבת עונות השנה. הדקורציה היתה יפה וכן תכנית מגוונת
ומהנה. האטרקציה היתה - קבוצת בנות לבושות שחורים, אשר הופיעה בריקוד
מקסים עם מטריות - היתה זו הופעה רבת חן וסכסית וביחוד - יצרה קשר בלתי
אמצעי עם הקהל...

נערכה הרצאה של זיוה גולן (לש. נעורים) - על הווי ופולקלור אפריקאי.
נערכה שבת טיול - יצאה קבוצה, "החוג לאהבת הארץ תוך כדי נסיעה באוטו" -
למעין הרוד, מעלה הגלבוע והסחנה. לכל מי שעדיין לא הצטרף לחוג הנהנים -
שערי החוג פתוחים.

ש. בינונית יצאה ליומיים - למחנה אירגון, בקרבת הכפר הערבי פרדיס.
היה זה מחנה מאד אינטנסיבי וגדוש.
נתקימה שיחת חברה בש. נעורים - על שותפות של חברה ולימודים, (ההחלטות
שמורות במערכת).

נערך ערב ספורט - ניעור רציני מאבק של לימודים.